19e Jaar No. 80. — 'SHERTOGENBOSCH. — Zaturdag 10 July 1847.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad. . ƒ 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel.
behalve 35 cents zegel.

KERKELIJKE STAAT.

ROME 28 junj. Ik heb O'Connell's lof door Ventura hooren verkondigen. De bevrijder van Ierland mogt Rome niet bereiken, hij is gestorven in de nabijheid van dat land van belofte zijner vurigste verlangens. Zijn hart moest echter de reis ten einde toe afleggen. Rome betuigde heden deszelfs dank voor dit geschenk, het nam het eerder met geestvervoering dan met rouw aan. Dit hart was voor het volk geen ijdel en onvruchtbaar overblijfsel, het was het zinnebeeld van gewaarwordingen en denkbeelden, welke nimmer vergaan. De redenaar heeft dit klaar bewezen; het scheen dat O'Connell door zijnen mond sprak.

Al de catholijke volkeren schenen vertegenwoordigers naar Rome gezonden te hebben, om hunne dankbaarheid te betuigen voor alles wat O'Connell voor de zaak der volkeren, en voor de zaak van het catholicismus gedaan heeft.

Reeds ten acht ure des morgens was de kerk van St. Andrea-della-Valle met eene ontelbare menigte opgevuld. Ten negen ure waren alle plaatsen bezet en die digt gepakte menigte nam deel aan de plegtige dienst, welke tot aandenken van den doorluchtigen overledene gevierd werd. De zoon van O'Connell was daarbij tegenwoordig met dr. Miley en al de zich te Rome bevindende Ieren. Men zag er kardinalen, een aantal bisschoppen, romsche vorsten en vooral de keur van de fransche geestelijkheid en reizigers.

Voor de romeinen was dit ogenblik vol aandoening en belangstelling, te meer daar de laatste plegtigheden, gevierd op den verjaardag der verkiezing van den nieuwen Paus, alles te Rome vereenigd had, wat de Pauselijke Staten bevat aan mannen van staatkundigen en godsdienstigen invloed. Een aantal hooggeplaatste persoonaadjen waren insgelijks uit de Staten van Italie toegesneld.

De redenaar was bekend om zijne onafhankelijkheid en de lijkrede van O'Connell, den staatkundigen, godsdienstigen en apostolischen man, dwong hem onderwerpen te behandelen, welke in alle gemoederen leven. Indien de vreemdelingen niet vroegtijdig aangekomen waren, zouden zij niet binnengekomen zijn, zoo groot was de toevloed der romeinen. Het ruime kerkgebouw was opgepropt tot in de zijkapellen.

P. Ventura heeft niet gevreesd Italie bij Ierland en Pius IX met O'Connell in vergelijking te brengen, hij heeft zelfs dit gedeelte zijner rede breedvoerig ontwikkeld. Het was de publicist en de religieus, die met geloof en onafhankelijkheid den toestand van zijn eigen land beschouwende. Hij sprak reeds gedurende anderhalf uur en nog was een ieder opgetogen en sprakeloos van verwachting en belangstelling.

P. Ventura is bijna twee uren op den kansel gebleven en heeft echter slechts de helft zijner rede voorgedragen. Heden heeft hij O'Connell als staatkundige, als burger beschouwd; aanstaanden woensdag zal hij hem als godsdienstig [illegible] beschouwen.

Een ieder weet met hoeveel smaak de Romeinen hunne kerken versieren, en met hoeveel talent, zij opschriften weten te vervaardigen; doch heden hadden zij zich zelven overtroffen. Men zag in de verdeeling der sieraden meer, dan pracht; men ontwaarde daarin eene zorgvuldig overlegde orde; welke den christenheld, wiens nagedachtenis men vierde, waardig was. Dit zal echter geene verwondering meer baren wanneer men weten zal, dat P. Ventura in persoon het gansche plan der plegtigheid ontworpen en geregeld had.

Het spijt mij den tijd te missen de bewonderenswaardige rede van den welsprekenden religieus in het kort mede te deelen, doch ik hoop dat zij in druk zal verschijnen. In dat geval zal ik mij haasten u dezelve toe te zenden.

Ll. zondag heeft de H. Vader zich naar de kerk van den H. Ignatius begeven om de heilige communie aan het roomsch Kollegie toe te dienen, hetgeen hij op den feestdag van den H. Aloysius van Gonzaga niet konde doen uithoofde het de verjaardag zijner verkiezing was. Daarna is er eene akademische zitting gehouden, waarin de kweekelingen hunne opstellen aan Z. H. opgedragen hebben. De H. Vader heeft hierdoor een openlijk bewijs willen geven van zijne achting en gehechtheid voor de Societeit van Jesus.

Eenige fransche dagbladen hebben een gerucht overgenomen, hetwelk ook in deze stad in omloop is geweest. Men heeft gesproken van eene zeer langdurige en levendige bijeenkomst van den H. Vader met den generaal der Jesuiten en van de afschaffing van het, door die religeusen bestuurde kollegie der Edelen. Ik kan u ten stelligste verzekeren dat die twee tijdingen van allen grond ontbloot zijn. Hetgeen welligt aanleiding heeft gegeven tot het gerucht der afschaffing van het kollegie der Edelen is de schorsing van de kerkelijke akademie, door Z. H. bevolen. Wijl deze akademie een klein kollegie, uit jongelingen van zekeren rang bestaande, daarstelde, werden vele vreemdelingen in dwaling gebragt en vermeenden dat zulks het kollegie der Edelen gold, eene instelling, welke overigens geheel van de kerkelijke akademie verschilt. (*Univers.*)

ITALIE.

De flaauwe hoop welke de laatste brieven over de gezondheid van den kardinaal Acton gegeven had, is ongelukkigerwijs, weder even spoedig verdwenen. Een brief uit Napels van den 28 junij meldt het overlijden van dezen jongen er reeds zoo achtenswaardigen prelaat. Hij is den 27 junij, des uchtends ten drie ure, in het klooster der EE. PP. Jesuiten overleden. Slechts sedert drie dagen was hij uit Palermo, werwaarts hem minder de hoop op eene genezing, welke hij niet meer verwachtte, dan de stem eener ongelukkige moeder hem geroepen had, teruggekeerd.

Het overlijden van den kardinaal Acton is een gevoelige slag voor het H. Kollegie en voor de Kerk. Onder het uiterlijke eener groote nederigheid, welke men zelfs voor vreesachtigheid konde houden, verborg hij eene diepe wijsheid en zeldzame bekwaamheid in de behandeling van zaken. De goedheid van zijn hart overtrof nog de verhevenheid van zijnen geest.

De kardinaal Acton was geboren te Napels den 6 maart 1803. Tot kardinaal verheven en *in petto* gehouden in het consistorie van den 18 februarij 1829, door Paus Gregorius XVI, werd hij geproclameerd in het consistorie van den 24 januarij 1842 en ontving den titel van de H. Maria-des-Vredes. Hij was lid van twaalf congregatien en van een groot aantal communauteiten en godsdienstige instellingen.

ZWITSERLAND.

De centrale commissie van het radikalismus, welke zich den naam heeft gegeven van volks-associatie, en te Bern gevestigd is, heeft onder den titel van: *Beroep op al de liberale burgers van Zwitserland* een manifest uitgevaardigd, strekkende om die associatie over alle kantons, de catholijke niet uitgezonderd, te verbreiden.

» Eene der eerste taken der associatie zal wezen » hare pogingen te voegen bij die der kantonnale gouvernementen, welke zich tot allen prijs verzetten » willen tegen den grooten invloed eener vreemde » orde, welke zich als doel van haar bestaan » heeft voorgesteld, het geluk en den bloei van » Zwitserland te vernietigen, alsmede te geraken » tot de ontbinding van de antifederale onderneming van het *sunderbund*. De geest van ons tijdvak vordert daarenboven, dat het denkbeeld, het- » welk reeds het noorden en het zuiden, het » oosten en het westen van ons vaderland bezig » houdt, niet uit het oog verloren worde: dat denkbeeld is, om een enkel vaderland te maken, » door in den demokratischen zin het bondschappelijk verbond van 1815 te wijzigen en in eene » nieuwe constitutionele confederatie de beginselen, » welke reeds in de *herschapene* kantons gezegevierd hebben, te verwezenlijken. Het is dus noodzakelijk dat dit denkbeeld overal bevestigd gemaakt worde en dagelijks diepere en diepere » wortelen schiete."

De revolutionnaire partij vermeent dus hare bedoelingen niet langer te moeten verbloemen. Aan de oorspronkelijke kantons van Zwitserland de door hunne voorvaders bevochtene vrijheid en souvereiniteit te ontrukken, om dezelve te onderwerpen aan de drukkende heerschappij der kantons, aan welke zij later hun bondgenootschap [illegible], ziedaar het doel, hetwelk het Zwitsersche radikalismus zich voorstelt. De [illegible] het *sunderbund* en de Jesuiten zijn [illegible] voorwendsels, waardoor zich niemand [illegible] leiden laat.

Wat de catholijke kantons [illegible] der radikale bladen zelve [illegible]

loopt hen te overrompelen. Underdaad, het kanton Lucern alleen beschikt over veertig stukken geschut van alle kaliber en tot de dienst gereed. De omstreken der stad, [illegible] die van [illegible], zijn met verschansingen overdekt, waaraan de omliggende bevolking dag en nacht arbeidt. Het is nu zoo ver gekomen, dat, ofschoon verre van te vreezen, een ieder verlangt dat het onweder, hetwelk reeds zoo lang het catholijk verbond boven het hoofd hangt, losbarste.

Ziehier overigens den uitslag der instructien door de kantons gegeven betrekkelijk de kloosters van Argau, het Sunderbund, de Jesuiten en de herziening van het eedverbond, op het oogenblik der opening van den gewonen landdag van 1847.

Er is eene meerderheid om de zaak der kloosters van Argau van het reeds weg te nemen; er is meerderheid om te verklaren, dat de zaak der Jesuiten eene eedgenootschappelijke zaak is, dat het Sunderbund ontbonden moet worden, er is zelfs meerderheid voor de herziening van het eedverbond, doch geene volstrekte meerderheid over de wijze van daartoe over te gaan.

Wat het Sunderbund betreft, er zijn volstrekte instructien en instructien onder voorbehoud.

De volstrekte instructien zijn gegeven door Bern, Waadt, Geneve, Solothurn, Argau, Thurgau, Tessin en Bazelland en luiden: «Het Sunderbund wordt verklaard ontbonden te zijn en de deputatie zal voor de middelen van uitvoering stemmen.»

De instructien onder voorbehoud, welke behelzen dat nader zal moeten gerefereerd worden omtrent de middelen van uitvoering zijn gegeven door Zurich, Glaris, Schaffhousen, Appenzell *extra muros*, St. Gallen, Graauwbunderland. De twee laatsten willen alleen tot de uitvoering overgaan, wanneer het Sunderbund het eerst de wapens zou opvatten. Eene meerderheid voor de uitvoering is dus onmogelijk.

Wat de zaak der Jesuiten aangaat, de instructien der bovengenoemde kantons zijn nog minder bepaald en hunne verdrijving uit Zwitserland zal niet uitgesproken worden; doch het is waarschijnlijk dat beslist zal worden dat voortaan de Jesuiten niet toegelaten zullen worden in de kantons, waar zij op dit oogenblik niet zijn. Maar wat zal er dan van de souvereiniteit der kantons worden?

Voor de herziening van het eedverbond, zijn de instructien der dertien kantons, die dezelve vragen, zoo uiteenloopend dat men geen stellig besluit kan te gemoet zien; het is echter, volgens de instructien waarschijnlijk, dat eene commissie zal benoemd worden.

Alleen de wegneming van het reeds van de zaak der kloosters van Argau schijnt beslist zijn. Doch de overige kantons zullen niet ophouden daartegen te protesteren, zoo als zij reeds gedaan hebben.

De opening van den Landdag moet den 5 met de meeste plegtigheid plaats gehad hebben.

DUITSCHLAND.

— De *Keuln. Zeit.* bevestigt naar luid van berigten uit Frankfort de tijding van het aanbod eener leening, door den keizer van Rusland aan den koning van Pruissen gedaan. Dezelve zou nu niet meer 15 millioen thalers maar 20 millioen roebels bedragen, welke de keizer ter beschikking des konings zou stellen. Deze som zou aangewend worden tot den aanleg van den oosterspoorweg.

— De *Correspondent van Hamburg* verzekert dat de gedeputeerden bij den Landdag, die openbare aanklagers zijn, en geweigerd hebben deel te nemen aan de openbare verkiezing van gedelegeerden, aan een disciplinair onderzoek zullen onderworpen worden. De overige gedeputeerden, die zulks [illegible] geweigerd hebben, zullen hun mandaat verliezen.

— [illegible] schrijft men dat een aantal roomsche apostaten hun verlangen hebben te kennen gegeven, om zich weder met de Kerk te verzoenen. De kerkelijke overheid der stad heeft besloten, dat die verzoening niet anders geschieden kan dan op voorwaarde dat zij met luider stemme in de kerk, in het bijzijn der geloovigen, de geloofsbelijdenis der Heilige Kerkvergadering van Trente zouden afleggen. Het radikaal blad van Manheim is woedend over deze wijze van verzoening, welke het eene pijnbank noemt. Volgens dat blad moest het genoeg zijn dat zij in het bijzonder de catholijke geloofsbelijdenis, in het bijzijn van twee getuigen aflegden. Dat blad vergeet zeker dat de openlijk gegeven ergernis niet anders naar behooren hersteld kan worden dan door eene openbare herroeping. Wat er van zij, zeker is het dat in het Groot-Hertogdom Baden het getal der rongeanen, die naar eene verzoening verlangen, zeer groot is.

— Mgr. Muller, suffragaan bisschop van Trier, is tot bisschop van Munster gekozen. Z. Hoogw. is geboren te Coblenz in 1798. Hij is zoon van eenen raadsheer in de koninklijke regtbank dier stad. Hij onderscheidt zich door eene diepe godsvrucht en groote verdraagzaamheid, zijne verkiezing heeft algemeen genoegen verwekt.

ENGELAND.

LONDEN 5 julij. De hertog de Broglie, nieuw ambassadeur van Frankrijk bij ons hof is ll. zaturdag door de koningin in een plegtig gehoor ontvangen, tot het aanbieden zijner geloofsbrieven.

— Het bedrag van het door de algemeene commissie tot onderstand van Ierland en Schotland ontvangene was ll. zaturdag 425,000 p. st. De Sultan komt op deze laatste lijst voor tot 1000 p. st.

SPANJE.

MADRID 1 julij. De infant don Franciscus de Paula en zijne dochter de infante Josepha hebben gisteren het paleis van Madrid verlaten. De infant zal zich naar de baden van Certina of van St. Sebastian begeven. De *Faro* zegt dat het bevel om het paleis te verlaten door den heer Pacheco aan den infant is medegedeeld.

— De *Heraldo* neemt de geruchten op, welke er sedert eenige dagen in omloop zijn nopens de toenadering en waarschijnlijke verzoening van het koninklijk echtpaar.

— Men zegt dat de infant don Franciscus de Paulo een manifest zal in het licht geven over de laatste gebeurtenissen, welke de algemeene aandacht gaande houden.

— Het gouvernement heeft een aantal [illegible] welke door de partijgangers bezocht worden, in staat van beleg verklaard.

PORTUGAL.

Ons, Engeland, heeft men tijdingen uit Portugal, welke de *Times* van den 5 julij volgenderwijs mededeelt: «Wij hebben eene telegraphische depeche, van Southampton ontvangen, welke ons het einde van den burgeroorlog in Portugal aankondigt.

«Onze correspondent van Oporto schrijft ons onder dagteekening van den 30 junij dat de junta zich overgegeven heeft en de stad door de Spaansche troepen, onder bevel van den generaal Concha bezet is.

De tijdingen uit Lissabon zijn van den 28 junij. Alles was rustig in die hoofdstad. In de provincien werd de opstand als van zelve gedempt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 julij. Men verzekerde gisteren in de conferentiezaal van de Kamer der Gedeputeerden dat het wetsontwerp betrekkelijk de leening, hetwelk tusschen de beide begrootingen in behandeling zou komen, in deze zitting niet aangeboden zal worden.

— Nog verzekert men dat het gouvernement eene lijst opgemaakt heeft van een zeker getal leden van het geslacht van Napoleon, aan welke verlof zal gegeven worden om in Frankrijk hun verblijf te komen vestigen.

— De bisschoppen van Marseille en van Frejus hebben een vertoog aan den minister van het openbaar onderwijs gezonden tegen het wetsontwerp van het middelbaar onderwijs.

— De bisschop van Algiers is te Parijs aangekomen ter afdoening van eenige zaken, zijn uitgestrekt bisdom betreffende.

— [illegible] heeft men te Parijs in onderscheidene wijken talrijke arrestatien plaats gehad. De oorzaken derzelve worden niet medegedeeld.

— De luitenant-generaal Bedeau is benoemd tot gouverneur-generaal van Algerie *ad interim*.

— Sedert eenige dagen loopt het gerucht van een ernstig gevecht, hetwelk tusschen de troepen van Abd-el-Kader en die van den keizer van Marocco zou hebben plaats gehad. De *Echo d'Oran* bevestigt deze tijding; naar luid van dat blad zouden de Maroccanen ten getale van 2000 man gesneuveld zijn; hunne wapens en bagaadje zou in handen van den Emir gevallen zijn.

BELGIE.

Van den 30 junij tot den 5 julij zijn te Antwerpen 34 schepen binnengeloopen, geheel of gedeeltelijk met levensmiddelen geladen. De invoer bedroeg:

Tarwe	1,287,120 Kil.
Rogge	4,607,858 »
Garst	89,900 »
Haver	105,000 »
Meelsoorten	38,800 »
Rijst	67,350 »
Totaal	6,[illegible]038 Kil.

— In ons land levert de oogst niet minder gunstige vooruitzigten op, dan in vreemde landen. Op onderscheidene plaatsen is de oogst reeds begonnen. Den 5 heeft men te Kortrijk reeds brood van nieuwe rogge gebakken en gegeten.

NEDERLAND.

'sHERTOGENBOSCH, 9 julij.

— Den 6 julij deed het Prov. Geregtshof van Noord-Braband uitspraak in de zaak van Justinus Verbakel, van Uden, waarvan in het *Weekblad van het Regt* van maandag 5 julij jl. n°. 822 het volgende wordt gelezen: «deze dagen werd voor het Prov. Geregtshof van Noord-Braband behandeld eene beschuldiging van brandstichting, die vervolging trekt te meer de belangstelling, omdat de eerste instructie, hoe zware vermoedens dezelve ook opleverde, in 1842 buiten vervolg moest worden gesteld. Toevallige omstandigheden hebben de justitie nu onlangs kennis doen krijgen van belangrijke ontdekkingen nopens die zaak. Eene hoofdrol wordt in dezelve gespeeld door eenen herder, die in zijne gemeente beschouwd wordt, als niet wel bij zijne zinnen te wezen, doch die gewigtige bijzonderheden aan het licht heeft gebragt. Deze zaak herinnert onwillekeurig aan het doodvonnis, hetwelk aldaar, een paar jaren geleden, werd uitgesproken tegen een brandstichter, wiens zaak ook een of twee jaren vroeger buiten vervolg gesteld, maar op latere aanwijzing hervat was.»

29 getuigen waren door het O. M. in deze belangrijke zaak geroepen.

Het hof heeft aangenomen, dat de brand moedwillig zou zijn gesticht, echter den beklaagde vrijgesproken van de, aan hem ten laste gelegde misdaad; onmiddellijk is hij op vrije voeten gesteld.

De beklaagde had tot zijnen raadsman gekozen den heer Mr. van Hagens. Het O. M. werd waargenomen door den heer Procureur-Generaal Mr. Strens.

— De Provinciale Staten van Overijssel hebben op dingsdag den 6 julij hunne eerste vergadering gehouden; daarin is onder anderen voorlezing gedaan van eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, waarin, op last van den Koning wordt kennis gegeven, dat Z. M. [illegible] genomen hebbende van het in het verleden jaar vastgesteld Adres en Reglement van orde, onveranderd de verdere bezwaren, zwarigheid moet maken het Reglement goed te keuren, zoo lang de wetten op het stem- en kiesregt niet zijn afgedaan.

De voorzitter stelde voor deze missive voor notificatie aan te nemen; hierin kon echter de vergadering niet toestemmen en er werd besloten dit stuk in handen te stellen der speciale commissie welke in het vorig jaar in deze zaak benoemd werd.

In den loop derzelfde zitting wordt een voorstel, door den heer Storm van 's Gravensande en een aantal andere leden onderteekend, strekkende om, tengevolge der toepassing aan art. 27 der instructie voor de Gouverneurs der Provincie door den voorzitter der Staten gegeven, door welke toepassing bij hen de overtuiging is ontstaan dat behalve andere bezwaren, welke hetzelve oplevert, in het bijzonder daardoor de bevoegdheid bij art. 149 der grondwet aan de staten toegekend, om de belangen van hunne Provincie en derzelver ingezetenen bij den Koning en de Staten-Generaal, aanmerklijk belemmerd, ja, in spoed vereischende gevallen geheel krachteloos kan gemaakt worden, een adres aan Z. M. den koning betrekkelijk deze gelegenheid te ontwerpen en, des noods, ook een dergelijk stuk aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ten einde derzelver medewerking in deze zaak te verzoeken.

Dit voorstel wordt in handen der zoo even genoemde speciale commissie gesteld.

(Men herinnert zich dat de hier bedoelde toepassing den gouverneur had genoopt zijne handteekening te weigeren aan het nieuw ontwerp van Reglement van orde voor de Staten en het daarbij gevoegd adres.)

— In de zitting der Provinciale Staten van Groningen is men den 6 dezer overgegaan tot de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer. Bij de eerste stemming had Mr. B. *Wichers* 18 stemmen, de heer W. L. Sturler, oud-Majoor van het Indisch leger 15 stemmen bekomen. Bij de tweede stemming erlangde de beide heeren 18 stemmen; bij de derde stemming de heer Wichers 18, de heer Sturler 17 stemmen. Ware de derde stemming aan de tweede gelijk geweest, dan zoude de heer Wichers als de oudste in jaren benoemd zijn; de beslissing of nieuwe verkiezing is nu uitgesteld tot de eerstvolgende vergadering welke bepaald is op dingsdag aanstaande.

— De heer mr. H. A. van Bleiswijk, welke dit jaar als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aftreedt, heeft bij een brief aan de Staten van Noord-Holland, verzocht, om, bij de aanstaande benoeming, niet weder voor deze betrekking in aanmerking te worden genomen.

— De Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben in hunne vergadering van 8 julij als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen de heeren M. A. F. H. Huffmann en mr. P. G. Schooneveld; terwijl als leden van het collegie van Gedeputeerde Staten mede herkozen zijn de heeren Jhr. mr. A. F. Groeninx van Zoelen en D. van Roetsveld.

— De Provinc. Staten van Limburg hebben als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen de heer C. M. B. Baron de Weichs de Wenne.

— De tijdingen uit vreemde landen over de voortbrengselen van den oogst ontvangen, luiden allergunstigst. Uit de omstreken van Lyon, wordt geschreven dat de oogst van de rogge meer dan 25 pCt. de verwachtingen der landbouwers overtreft; ook rondom Parijs is de rogge allervoortreffelijkst; men begint er reeds te maaijen.

In Duitschland doet de oogst zich insgelijks onder de voordeeligste uitzigten voor. In het hertogdom Baden, in Wurtemberg, Beijeren, Oostenrijk, in één woord overal levert zij een heerlijk vooruitzigt op.

In Ierland is niets, wat de vrees, door lord John Russell in het huis der Gemeenten geuit, komt wettigen. Integendeel, wij lezen in de *Tablet*:

» De berigten, welke ons uit de provincien van Ierland over den oogst inkomen zijn zoo gunstig als immer, zij beloven nog bij voortduring, wat de aardappelen betreft, eenen overvloedigen oogst in evenredigheid der gronden, welke bezaaid zijn geweest. Het is waar, dat het tegendeel verspreid is geworden door menschen, wier belangen in den landbouw betrokken waren: deze verzekeren dat de aardappelenziekte voortgang maakt, ondanks de tijdingen, welke zulks logenstraffen en ondanks het voortreffelijk vooruitzigt, hetwelk die kostbare vrucht oplevert."

De *Cork Examiner* zegt van zijne zijde:

» Al de narigten over den toestand der vruchten zijn allergunstigst en beloven eenen overvloedigen en vroegen oogst."

De tijdingen uit andere provincien zijn, volgens dat zelfde blad, even gunstig, zoo wel wat de aardappelen als wat de granen betreft.

Overigens spreken de iersche dagbladen van onderscheidene plaatsen over eene algemeene daling in de prijzen der granen en andere levensmiddelen. Zij schrijven die daling toe aan de schoone vooruitzigten van den oogst en den overvloed van groenten en visch, welke zekere markten overstroomt.

Tegenover die schoone vooruitzigten van den oogst, moest noodwendig eene reactie in den graanhandel plaats hebben. Inderdaad: op vele belangrijke plaatsen, als te Marseille, te Keulen en te Londen heeft eene groote loslating plaats.

— Men schrijft uit Nijmegen: Ten blijke van de vruchtbaarheid van dezen zomer, moge alhier vermeld worden, dat dezer dagen, in onze omstreken, een bijna rijpe roggehalm is gevonden ten lengte van 2 el 2 palm 5 duim, van welke de aar langs was 17 ned. duim, en meer dan 100 zware korrels bevatte.

— Reeds is door sommige dagbladen medegedeeld, dat zich in Noord- en Zuid-Holland eene voorloopige Vereeniging gevormd heeft, tot vestiging eener Hollandsche maatschappij van landbouw. De *voorloopig voorgestelde grondslagen* eener zoodanige maatschappij zijn thans bekend geworden, voorafgegaan door eene circulaire, in welke opmerkzaam gemaakt wordt dat dit voorloopig voorstel, door de raadgevingen en voorlichting van hen, die tot de maatschappij zullen toetreden, verbeterd en gewijzigd kan worden. Art. 2 houdt in, dat ieder die in den landbouw belang stelt lid der maatschappij kan worden. Voor dat de maatschappij een genoegzaam getal leden telt, en dien ten gevolge als werkelijk gevestigd beschouwd wordt, hebben diegenen welke gewoon lid wenschen te worden zich slechts bij den onderteekenaar der circulaire aan te melden. — Het doel der op te rigten maatschappij is de bevordering van den bloei en de belangen van akker- en tuinbouw, veeteelt, zuivel-bereiding, houtteelt en bloemkweekerijen, in de provincien Noord- en Zuid-Holland.

Onder diegenen, welke, als deelnemende aan de voorloopige Vereeniging, opgave der toetredende personen ontvangen, die voor of op 15 augustus verwacht wordt, behooren de heeren: professor F. A. W. Miquel, baron B. A. van Verschuer, en jonkh. mr. H. Hoeufft van Velsen, allen te Amsterdam, in Noord Holland, en de heeren mr. Verwey Mejan, lid der Tweede Kamer, te 'sGravenhage, jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot, kantonregter en mr. I. Hoofft, advocaat, te Rotterdam, in Zuid-Holland.

's HAGE, 6 julij. Naar men verneemt zijn de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal thans, tot het hervatten der werkzaamheden, bijeen geroepen tegen Maandag den 12den dezer, des namiddags ten een ure; zoodat de beraadslagingen over de ontwerpen van wet, uitmakende het nieuwe wetboek van strafregt, waarschijnlijk niet dien dag, maar 1 of 2 dagen later zullen aanvangen.

— Z. M. de Koning wordt aanstaanden vrijdag van Tilburg alhier terug verwacht, doch zal, na eenige dagen alhier vertoefd te hebben, op nieuw derwaarts vertrekken.

— Men verneemt, dat het Openbaar Ministerie bij de Arrond. Regtbank alhier, in hooger beroep gekomen is van het vonnis der Arrond.-Regtbank ter dezer stede, van 28 junij jongstleden, waarbij de heer A. van Bevervoorde is vrijgesproken van de aanklagte, tegen hem ingebragt, dat hij in een artikel van het Weekblad *Asmodée*, den persoon des Konings boosaardig en openbaar zou hebben gesmaad.

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABAND.

Zitting van 8 julij 1847.

In deze zitting zijn door de Provinciale Staten de volgende keuzen gedaan:

Voor de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn bij de eerste stemming, tot leden derzelve herkozen de heeren: mr. J. A. Mutsaers en mr. J. L. A. Luyben; en in plaats van den heer mr. L. D. Storm, bij de derde stemming, gekozen de heer en mr. J. B. Bots.

En voor de Gedeputeerde Staten zijn herkozen de heer mr. C. J. A. van Rijckevorsel, met algemeene stemmen en den heer H. J. F. van de Ven.

Door de benoeming van den heer en mr. J. B. Bots, die lid der Gedep. Staten is, en in wiens plaats, volgens art. 82 van het Reglement voor de Provinciale Staten, dadelijk een nieuw lid in dat kollegie moet benoemd worden, is bij de eerste stemming verkozen, de heer J. H. Bierakker.

Mengelwerk.

Eene intrigue van het Beijersch ministerie.

Niemand is onbekend met de wezenlijke en onmiddellijke oorzaak van den val van het laatste Beijersch ministerie, en een ieder herinnert zich, bij deze gelegenheid, aan het zoo verschillende gedrag, hetwelk in eene gelijksoortige omstandigheid gehouden werd door Hendrik IV, toen zijn getrouwe minister zich durfde verzetten tegen de moeijelijkheden des huwelijks, welke de Koning hem had toevertrouwd. Niet vatbaar voor het verheven gevoel, hetwelk dien koning in Sully eenen even getrouwen als verknochten vriend en minister deed erkennen, vernietigde Lodewijk van Beijeren zijn ministerie en verving het door een ander, aan welks hoofd hij eenen buigzamen protestant plaatste. De uitbarsting van volks-verontwaardiging tegen de *courtisane*, welke de eerste oorzaak dezer omwenteling was, deed het nieuwe ministerie sidderen en bragt het op het denkbeeld om tot den ellendigsten list, tot een bedriegelijk middel zijne toevlugt te nemen, ten einde het vertrouwen van dat zoo zeer catholijk volk, hetwelk in zijne dierbaarste gewaarwordingen gekrenkt was, te winnen. Wij zouden niet behoeven ons met al die kuiperijen bezig te houden, indien zij beperkt waren binnen de grenzen van staatkundige kunstgrepen, doch men heeft niet gevreesd het beijersch episcopaat en tot zelfs den naam van den Paus in de waagschaal te stellen. Het is dus voor ons een pligt, dezelve te ontmaskeren en te schandvlekken.

Reeds in de eerste dagen van zijn bestaan zond het ministerie, onder de bescherming der spaansche danseres daargesteld, aan alle diplomatieke agenten eene nota, bij wijze van circulaire, opgesteld door den heer von Maurer, belast met het departement van buitenlandsche zaken, waarin hij, de maar al te ware oorzaken der afzetting van het ministerie von Abel verbergende, tot reden van deszelfs wegzending opgaf *eene algeheele wijziging in het staatkundig stelsel, hetwelk de koning tot dien dag gevolgd had.* De beijersche ministers in vreemde landen hadden bevel deze nota in eenen confidentieelen vorm aan de hoven, alwaar zij geaccrediteerd zijn, mede te deelen, en op die wijze kwam zij ook ter kennis van het pauselijk gouvernement. De in die circulaire aangehaalde beweegredenen waren lijnregt in strijd met de waarheid en algemeene bekendheid, dat men in Beijeren zelfs aan haar bestaan twijfelde. Doch alle twijfel werd welra opgeheven door de bekendmaking van den tekst der nota in de *Neurenb. Corresp.*, een dagblad, hetwelk door het nieuwe ministerie gekozen was, tot het ontvangen zijner vertrouwelijke mededeelingen.

Dezelfde mannen die altijd en bij alle gelegenheden tegen het ultramontanismus, en tegen de beweerde aanmatigingen van het kerkelijk gezag op de regten der kroon, schreeuwden, gingen in deze omstandigheden van hun gewoon gedrag af; men zag hen zich openlijk op de bescherming der Kerk ten *behoeve van hun nieuw stelsel,* beroepen. Dezelve echter niet openlijk durvende inroepen, oordeelden zij het doelmatiger, haar te veronderstellen, om het volk, hetwelk zij geroepen waren te regeren, om den tuin te leiden. Reeds den 10 maart, bragt de *Neurenb. Corresp.* aan welken het ministerie de geheimste mededeelingen van zijne ontwerpen en maatregelen deed toekomen en die heden een

half officieel karakter bekomen heeft, dat hij onderrigt was, dat de twee aartsbisschoppen van het rijk een zeer vleijend adres aan het ministerie gezonden had en voornamelijk aan den direkteur van de eeredienst en het onderwijs, den baron von Zu-Rhein, met wien, volgens datzelfde blad, die prelaten zich in eene nauwe betrekking gesteld hadden. Het ware overbodig hier eenen naam te geven aan eene bewering, welke in alle opzigten valsch is en door alle kleine bladen van het rijk als om strijd herhaald werd, doch geen ander doel had, dan om de publieke opinie van het regte spoor te brengen. Zij leed echter schipbreuk tegen het gezond verstand der catholijken; doch de twee aartsbisschoppen waren er te meer over ontsteld, wijl geen weg voor hen openstond om haar door de bladen te doen tegenspreken en eene openlijke logenstraffing ongetwijfeld ware beschouwd geworden als eene min of meer directe beleediging den koning aangedaan. Het is thans buiten alle kijf dat de aartsbisschop van Munchen nog geen voet gezet heeft bij een der leden van het nieuwe ministerie en dat er onder hen noch correspondentie, noch gesprekken plaats hebben. Nadat deze eerste mystificatie haar doel gemist had, en ter nauwernood in staat was geweest eenige eenvoudige zielen van het platteland te misleiden, bedacht het ministerie eene andere onwaarheid, noch stouter beraamd, namelijk eene onmiddellijke en klaarblijkelijke goedkeuring van den H. Stoel. Eerst werden de vreemde dagbladen belast met het verspreiden der tijding, dat de Paus zijne hooge goedkeuring gegeven had, niet alleen aan de verandering van het ministerie, maar ook aan het godsdienstig en staatkundig stelsel, hetwelk tot dien dag in den raad des konings de bovenhand had gehad; en die gewigtige tijding werd spoedig door de dagbladen verspreid. «Zijne Heiligheid, zoo herhaalden om strijd al de organen der officieele onwaarheid, heeft aan den koning eene breve van goedkeuring over dit onderwerp gezonden.» Niets was te vergelijken bij den jubel der vijanden van het catholicismus, bij den schrik der beijersche catholijken. Hoe hatelijk dit bedrog ook wezen mogt, het was juist door deszelfs stoutheid behendig berekend. Trouwens wie zou durven gelooven aan de onderschuiving eener apostolische Breve door het gouvernement? Wie zou gelooven, dat de liberale onbeschaamdheid een zoo schreeuwend misbruik van den naam van het Hoofd der Kerk zou durven maken? De ongeloovigste kon zich niet verbeelden, dat eene zoo afschuwelijke misleiding zou beproefd worden tegenover een catholijk volk, onder de oogen des konings. De beide bladen van Augsburg vermeenden dus, ofschoon uit gansch verschillende oogmerken, daarover het diepst stilzwijgen te moeten bewaren.

Men zag te Munchen eene min of meer openbare logenstraffing der daadzaak betrekkelijk de breve, van de zijde des apostolischen nuncius, door wiens handen dezelve komen moest, te gemoet; doch de ontwerpers van het bedrog hadden in hunne berekeningen acht gegeven op de moeijelijkheden van den toestand van Mgr. Morichini. Inderdaad, die prelaat kon niet, zonder aan zijne waardigheid te kort te doen, bekend schijnen met de ongerijmdheden van allerlei aard, welke het onbekende blad der plaats daarover uitkraamde. Van eene andere zijde kon het stilzwijgen der geloofwaardigste bladen in Duitschland, in de gedachte van den Nuncius doorgaan als eene logenstraffing der ergelijke tijding en daarenboven, eene officieele verklaring der ware gevoelens van den Paus over de verandering van stelsel, zou, behalven dat zij ongepast zijn geweest, voor zoo ver het Hoofd der Kerk betreft, niet minder ongepast voorgekomen zijn, voor zoo ver den koning betreft.

De toestand van den protestantschen directeur der kerkelijke zaken werd intusschen hoe langer zoo benarder; de zaak had in de hoofdstad van Beijeren veel gerucht gemaakt en daaruit volgden eindelijk ophelderingen, waarin de minister zich verpligt zag te bekennen dat hij geene breve uit Rome ontvangen had. Hij verschanste zich dus achter de eenvoudige vertrouwelijke mededeeling [illegible] welke hij zou ontvangen hebben van den graaf von Spaur, gevolmagtigd minister van Beijeren te Rome; depeches welke hij zich wel wachtte over te leggen, en waarvan hij wel eenige uittreksels aan den Neurenb. Corresp. zoo medegedeeld hebben, indien er slechts een enkele regel in voorgekomen ware, welke uit de goedkeuringen van de H. Stoel te staven. Eindelijk evenwel, behelsde de Augsburgsche Post Zeit. een zeer nederig artikel houdende teregtwijzing der daadzaak van de toezending der Breve en de aandacht harer lezens vestigende op de circulaire Maurer, welke niet eens onmiddellijk aan de pauselijke kanselarij gezonden werd, maar waarvan de graaf von Spaur slechts last had ontvangen, voorlezing te doen aan den Kardinaal Secretaris van Staat. Uit den sluijer waarmede de heer von Maurer dit gedeelte zijner officieele correspondentie omgeven heeft, kan men oordeelen over het antwoord, hetwelk aan de mededeelingen van zijnen afgezant gegeven kan zijn. Alle uitweiding over deze ministerieele intrigue ware overbodig. Het zal genoegzaam zijn dezelve tot in hare geheimste drijfveren ontmaskerd, en aldus het bedrog geschandvlekt en de eer van het pauselijk gezag gewroken te hebben.

(*A. d. l. R.*)

Advertentien.

*** De Ondergeteekende laat bekend maken aan alle Ingezetenen dezer Stad en belanghebbenden dat van den BEER, AS en STRAATSLIJK, geene kwitantien zullen geldig zijn zonder de Handteekening van den Pachter.

's Bosch, 9 *Julij* 1847.

J. KRAAYVANGER.

*** De Directie van het NEDERLANDSCH BEGRAFENIS FONDS *tot Nut van 't Algemeen*, *GEVESTIGD TE ROTTERDAM*; heeft tot **Agent** van deszelfs Fonds benoemd en aangesteld te *Waalwijk* den heer *H. GERBATS* aldaar woonachtig, bij wien nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Namens de Directie

J. T. MOORMANS.

Voor het Rijk.

DEPARTEMENT VAN FINANTIEN,

Administratie der Domeinen, enz.

VERPACHTING VAN TIENDEN.

DE ONTVANGER DER DOMEINEN, *te 's Hertogenbosch*,

zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van Heeren Notarissen, op de na te meldene Plaatsen, Dagen en Uren,

VERPACHTEN,

alle de in deszelfs Ressort, ten behoeve des Domeins, geheven wordende *TIENDEN* van het Gewas van den jare 1847, als:

1°. Op *Zaturdag den* 17 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 10 ure, te *Dinther*, ten huize en herberge van W. van der Heyden, in het Tolhuis, de TIENDEN van *Heesch*, *Nistelrode* en *Dinther*.

2°. Op *Maandag*, *den* 19 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 9 ure, te *Nuland*, ten huize en herberge van L. van de Laar, de TIENDEN van *Berlicum*, *Rosmalen*, *Nuland* en *Geffen*.

3°. Op *Dingsdag*, *den* 20 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 9 ure, te *Oss*, in het Logement van J. Megens, de TIENDEN van *Oss*, *Berchem*, *Megen*, *Haren*, *Neerloon*, en *Kelp*.

4°. *Ten zelfden dage*, des namiddags ten 2 ure, te *Lith*, ten huize van P. J. Prosman, de TIENDEN van *Lith*, *Lithoijen*, Kessel, *Maren* en *Alem*.

5°. Op *Woensdag den* 21 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 10 ure, te *Veghel*, in het Logement van de Wed. L. van der Aa, de TIENDEN van *Schijndel* en *Veghel*.

6°. Op *Donderdag*, *den* 22 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 10 ure, te *St. Oedenrode*, ten huize en herberge van de Wed. van Hombergh, de TIENDEN van *St. Oedenrode*.

7°. Op *Vrijdag*, *den* 23 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 9 ure, te *Oirschot*, in het Logement de Zwaan, bij de Wed. Somers, de TIENDEN van *Oirschot*, *Best*, *Moergestel*, *Gestel*, *Strijp* en *Stratum*.

8°. Op *Zaturdag*, *den* 24 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 10 ure, te *Boxtel*, in het Logement van J. Offermans, de TIENDEN van *Liempde*, *Gemonde* en *Boxtel*.

9°. *Ten zelfden dage*, des namiddags, ten 3 ure, te *Vught*, ten huize en herberge van J. van Vlijmen, in het Bijltje, de TIENDEN van *den Dungen*, *St. Michiels-Gestel*, *Esch*, *Vught*, *Cromvoirt* en *Deutekom*.

10°. Op *Maandag*, *den* 26 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 11 ure, te *Waalwijk*, in het Logement van de Wed. Daléu, de TIENDEN van *Aalburg*, *Babylonienbroek*, *Doeveren*, *Drongelen*, *Eethen*, *Genderen*, *Heesbeen*, *Herpt* en *Bern*, *Hedikhuizen*, *Hill*, *Meeuwen*, *Giessen*, *Andel*, *Werkendam*, *Loon op Zand*, *Nieuwkuijk*, *Gansoijen*, *Drunen*, *Waalwijk*, *Onzenoord*, en *Besoijen*.

11°. Op *Dingsdag*, *den* 27 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 10 ure, te *Haaren*, aan den Steenweg in het Posthuis bij J. Damen, de TIENDEN van *Oisterwijk*, *Haaren*, *Helvoirt* en *Udenhout*.

12°. Op *Woensdag*, *den* 28 *Julij* 1847, des voormiddags, ten 10 ure, te *Tilburg*, in het Logement de Engel, de TIENDEN van *Berkel*, *Heukelom*, *Enschot*, en *Tilburg*.

Alle verlangd wordende Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den ONTVANGER DER DOMEINEN *voornoemd*, *gevestigd in de Peperstraat te* 's Hertogenbosch.

NB. De zoogenaamde ONGELDEN, 10 CENTS van den GULDEN, moeten dadelijk worden voldaan.

Op den dag der Verpachting zullen geene Pachtpenningen worden aangenomen.

DE ONTVANGER DER DOMEINEN,

H. W. VAN GRASVELD.

ZEGT HET VOORT.

Graanmarkt

van 's HERTOGENBOSCH

Woensdag en Donderdag 7 en 8 Julij.

ROGGE ƒ 10.65

BOEKWEIT ƒ 10 65.

HAVER niet aan.

De zetting van het Roggebrood is voor deze stad 40 cents de drie Nederlandsche ponden, het Nederl. pond Boter ƒ 0.76 à ƒ 0,80.

Voor het Brood-Distrikt Waalwijk te rekenen van Vrijdag den 9 Julij 1847, des middags ten 12 ure, 25 cents de 2 Ned. ponden.

Voor het Brood-Distrikt Vught, te rekenen van vrijdag 9 Julij 1847 des morgens ten acht ure, op $37\frac{1}{2}$ cts. de 3 Ned. ponden geregeld.

Voor het brood-distrikt Uden, te rekenen van vrijdag den 9 Julij 1847, op $37\frac{1}{2}$ Cents de 3 Ned. ponden geregeld.

AMSTERDAM 7 Julij.

Tarwe alleen bij gerijven verkocht. In cons.: 130 p. Rost. f 495; 128 p. b. Pools. f 510, 513, 520, 530; 128 p. Kubanka f 440; 129 p. n. Rost. f 500.

Rogge hooger verkocht met goeden handel aan gebruikers; in cons.: 116, 117, 118 p. Riga f 260, 265; 118 p. Eindsche f 275; 118 p. Pruis. f 330; later: 117 p. Riga f 267.

OPGAVEN van de HOOGTE der Rivieren DE MAAS te Grave en van de DIEZE te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 ure.

DATUMS	MAAS TE GRAVE: BOVEN AP.		GEWASSEN	GEVALLEN	DIEZE TE 'S BOSCH: BOVEN O.		ONDER O.		GEWASSEN	GEVALLEN
Julij	ell.	dm.	dm.	dm.	ellen	dm.	ellen	dm.	dm.	dm.
7	5	40	»	4	»	»	»	»	»	[illegible]
8	5	38	»	2	»	»	1	3	»	[illegible]
9	»	»	»	»	»	»	1	8	[illegible]	5
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven AP.

Hoogte van den Rijn te Keulen, 7 julij 10 voet 6 duim.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch.